

международен
фестивал
„Мартенски
музикални дни“

Аплогисменти за симфониците от Любляна

Мартенският фестивал респективно набира скорост и вече твърде успешно намира своите опорни точки. Осъществяване на подобни мисли ни дадоха двата концерта на Словенския симфоничен оркестър на Люблянското радио и телевизия.

Когато русенската публика посрещна един оркестър по начин, далеч надхвърлящ обичайната и присъща топлата на гостоприемството, струва си да се запитаме какво се крие зад това — дали само приповдигнатият тонус на фестивала, или спонтанното задоволство от срещата с една по-непознатата изпълнителска култура. Може би и едното, и другото взривиха така мощно и възторжено публиката в залата — публика многобройна, и все пак единодушна, шумна и настойчива в аплодисментите.

Звукът на един оркестър — това е неговата физиономия, неговата виза за големия концертен подиум. Тук откривам най-голямото достойнство на гостите от Любляна. Чест прави на този сравнително млад по състав оркестров апарат да постига звучност от най-високо качество — променлива, подвижна, стилово осмислена. Към това трябва да прибавим и високата класа на оркестровите музиканти, нещо, в което се уверяваме допълнително във втория концерт на словенските гости! Несъмнено имаме среща с един твърде амбициозен в своите художествени намерения оркестър.

Разбира се на фона на това най-общо и първо впечатление

имаше и много нюанси, и своеобразие — достатъчно, за да открием и разграничим двата концерта, първия под ръководството на главния диригент на оркестъра Антон Нанут, и втория, с диригент Марко Муних.

В премиерното представление на оркестъра оправдан интерес предизвика запознанството с неизвестния за нас югославски автор Павел Михелчи и неговите „Картини от хубавия край“. В тази поетична по своето съдържание поредица от оркестрови миниатюри — богата асоциативна и цветиста, почти неуловима в динамиката смяна на епизодите, оркестърът се чувстваше в собствени води. И още тук се усети онова властно присъствие на диригента Нанут, който поведе уверено оркестъра от богато тембрираната партитура на Михелчи към Четвъртата Брамсова симфония. За нас няма съмнение, че именно тя се превърна в художествена кулминация на концерта — силна, убедителна, артистично извисена. Тя беше втурване в драматичен, решителен художествен свят, нажежен до експресия, и в същото време благороден, величав, такъв, какъвто можем да открием единствено при Брамс. Тя беше искрена, пламенна защита на едно от най-съвършените творения в немската романтическа култура. В замяна на това малко повече творчество очаквахме от н. а. Юри Буков като солист в Концерт за пиано № 4 от Бетховен. Поетичното очарование на най-лиричния сред

бетховеновите, клавирни концерти като че ли потъна в рутината на Буков, която, няма съмнение, все още носи своите добри страни.

Верността към автора и партитурата беше още по-отчетливо проведена във втората концертна вечер. Внущението дойде най-вече от диригентския пулт. Вторият диригент на оркестъра Марко Муних, по всичко личи, е твърде съдържан, делика

тен музикант, търсещ в музиката не толкова своето собствено „аз“, колкото нейния автор. Мнозина са тези, които печелят, заставайки зад тази позиция, особено когато имат пред себе си такъв великолепен, отзивчив и чувствителен оркестров апарат. Усетихме го и в епичния разказ на Големиновата „Поема“ за симфоничен оркестър, и в празничния блясък на Седма симфония от Бетховен (не мога да скрия възторга си от безупречните солистични качества на духачите!), но най-вече в акомпанимента на Моцартовата Симфония-концертанта за обой, кларнет, валдохорна, фагот и оркестър. Тя прозвуча като дискретен отзвук от живата класика — със съдържаната мекота на фразата и елегантния аристократизъм на музикалната линия, лишена от обичайния външен блясък и динамика. Истинска сполука за диригент и оркестър, сполука и заради великолепия кوارтет от солисти: Божо Рогела — обой, Алонс Зупан — кларнет, Йозе Фалоут — валдохорна, Йозе Банич — фагот — всичките оркестранти, водачи на групи в оркестъра. Като че ли скрито позавидяхме на люблянските гости за тези музиканти, съвършени в звукозвличането, коректни към детайлите в музикалния текст. Именно тази висота на художествени, а не делнични, технически проблеми даде общия облик на двете концертни вечери — добър, възвущащ старт за чудните участия на фестивала.

ИВА ИЛМЕВА